

Megjelenik szombaton délelőtt.

Előfizetési díjak:

Egy évre ..... 4.80 P
Fél évre ..... 2.40 P
Negyed évre ..... 1.20 P

Kéziratokat nem adunk vissza

Felelős szerkesztő:
Dr. BOGYAY KÁLMÁN

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Vármegyeháza

Telefonszám: 22.09

Hirdetési díjak:
Hasábmillimétersoronként
10 fillérFelelős kiadó:
BALLA JÁNOS

A zempléni Mansz asszonyok a belső honvédelem élén

Dr. Stolpa Józsefné, országos ügyvezető elnöknő szemléje a Mansz munka felett Szerencsen, Sárospatakon és Sátoraljaujhelyben — dr. vitéz Fáy István főispán a magyar asszonyok mai nemzeti hivatásáról

Dr. Stolpa Józsefné, a Mansz országos ügyvezető elnöke az elmúlt héten végiglátogatta Zemplénvármegyét.

A szerencsi csoport közgyűlésén az országos központ hivatalos kiküldöttét dr. Cornides Albertné elnöknő üdvözölte meleg szavakkal, majd nagyszabású beszédében ismertette a Mansz nemes célkitűzéseit és a nemzet szolgálatában kifejtett munkáját. Ezután Marton László olvasta fel minden részletre kiterjedő titkári jelentését, amelyből a szerencsi Mansz sokoldalú működéséről győződéssel meg a hallgatóság.

Stolpa Józsefné: meg kell erősíteni a közösségi tudatot!

A tárgysorozat letárgyalása után dr. Stolpa Józsefné emelkedett szólásra a közönség nagy érdeklődése közben és megkapó beszédében vont párhuzamot az első világháború követő összeomlás és a mai nehéz idők között. Hangzott beszéde további részében, hogy a magyar asszonyok ma is teljesítik magaslatos hivatásukat. Az a munka, amit a Mansz szervezetei szerte az országban végeznek, az a legtisztább nemzetvédelem, s erre a ragyogó történelmi példákön kívül nagynevű elnöknőjükhöz, Tormay Cecilnek a szellemi öröksége is kötelezi őket. Ma is mozgósítani kell a magyar asszonyok seregét, meg kell erősíteni minden magyarban a közösségi tudatot, hogy az egyéni érdekeket alá tudjuk rendelni a közösségi érdekeknek.

Seregszemle Sárospatakon

Lelkes tapssal és éljenzéssel fogadta a közönség dr. Stolpa Józsefné beszédét, aki ezután Sárospatakra utazott és másnap, vasárnap délelőtt részt vett az ottani Mansz közgyűlésen.

Zsufolásig megtelt a község háza tanácssterme a sárospataki Mansz közgyűlésének nagyszámú közönségével, akiknek sorában megjelentek az egyházi, katonai és polgári hatóságok hivatalos képviselői, élőkön dr. vitéz Fáy Istvánnal, vármegyénk minden szociális és kulturális megmozdulása iránt érdeklődő főispánjával.

Vitéz Füzesséry Sándorné elnöknő lelkes megnyitó beszéde után Boda Béláné, Nagy Andrásné, Kun Béláné, úv. Baksy Istvánné olvasták fel jelentésüket az egyesület működéséről.

„Fenyeget a földalatti rém!”

A tisztikar ujjaalakítása után dr. Stolpa Józsefné országos ügyvezető elnök mondott gondolatokban gazdag beszédet a sárospataki Mansz tagjaihoz. Hangoztatta, hogy addig a magyar asszonyok sem pihenhetnek, amíg egyetlen magyar is idegen megaláztatások jármában szenved. Vigyáznunk kell, mert ma is ugyanaz a földalatti rém fenyegeti a magyar életet, mint amely

Marschalkó Zsófia magas kitüntetés

A Kormányzó Ur Ó Főméltósága a honvédelmi miniszter előterjesztésére Marschalkó Zsófiának, a Magyar Vöröskereszt országos helyettes főnökasszonyának, a sátoraljaujhelyi Erzsébet vm. közoktató ház hosszú éveken át volt kiemelkedő vezető testvérének, az ellenség előtti tanusított önfeláldozó és kiválóan eredményes bátor magatartásáért a Magyar Arany Erdemkeresztet a hadiszalagon adományozta.

az első világháború után rombadöntötte az országot. Ennek a szellemi és anyagi összeomlásnak azonban többé nem szabad megismétlődnie. Százszor inkább vállalunk minden lemondást, áldozatot és megpróbáltatást, mintsem még egyszer megérjük azokat a szomorú emléklidőket.

A főispán felszólalása

A országos ügyvezető elnöknő nagyhatalmú felszólalása után dr. vitéz Fáy

István főispán is szólásra emelkedett és ő is a belső front megszilárdításának szükségességét hangoztatta.

Résen kell lennünk, — mondta, hogy a nemzetközi bolszevizmus réme még egyszer urrá ne legyen rajtunk. Különösen nagy feladat vár e tekintetben a magyar asszonyokra, akiknek elsősorban a családban kell szolgálniuk a nemzet belső honvédelmének nemes ügyét.

DIÓSZEGHY JÁNOS

Ujból felkerült a fekete lobogó a vármegyeháza ormára. Az elmúlt héten báró Láng Boldizsár örökös tagunk költözött el az örök hazába és alig egy pár nap múlva Zemplénvármegye törvényhatósági bizottsága egy másik örökös tagjának elhunytáról beszél a szomorú hír. A vármegye nyolc örökös tagja közül 10 napon belül ketten tértek meg őseikhez.

Diószeghy János ny. belügyi helyettes államtitkár, örökös bizottsági tagunk szerdán hosszú szenvedés után hunyt el szívbaj és tüdőgyulladás következtében Budapesten a Pajor szanatóriumban.

Diószeghy János 69 éves volt. Sátoraljaujhely város szülőitje volt és 22 éves korában már a vármegye varannói járásának főszolgabírájává választották meg. 1906-ban a belügyminisztériumban folytatta közszolgálati pályáját és mint h. államtitkár 18 évvel ezelőtt vonult nyugalomba. Nyugdíjazása után élénk részt vett a fővárosi politikai életben és

néhány évvel ezelőtt még sokszor jelent meg a vármegyénk közgyűléseiben és mindig melegen érdeklődött szülővármegyéje ügyei iránt.

Karcsu, magas és a békebeli gavalérokra emlékeztető rokonszenves alakja a mozgékony és derűs kedélyt fejezte ki. Még főszolgabíró korában esküdtött örök hűséget érsekújvári Szokolay Elvirának, aki szintén zempléni származású. 47 évi boldog házasságot éltek együtt. Két leány születte ebből a házasságból. Az egyik vitéz Diószeghy Bélának a közegészségügyi intézet gondnokának neje, a másik leányát pedig a sátoraljaujhelyi származású vitéz Karvázy Gyula a Magyar Nemzeti bank főtisztviselője vette el.

A vármegye alispánja táviratban fejezte ki Zemplénvármegye részvétét, ma délutáni temetésén pedig dr. Meczner Tibor vármegyei főlevéltárnok helyezte el a vármegye koszoruját néhai Diószeghy János sírjára.

Egyszerűsítés az adóztatásban

A kormány megszüntette az egyenes adók után kivételre kerülő összes állami pótdadót a helyettük egységes állami pótdadót vezetett be. Ily módon az idén már nem vetik ki a rokkantellátási adót, a betegápolási és gyermekgondozási pótdadót, a nép- és családvédelmi pótdadót, a kincstári pótlékokat, a rendkívüli pótlékokat és a hadfelszerelési adót, hanem csupán az állami pótdadót, mely az emlitettekön kívül magában foglalja a légitámadások kártalanítási alapja javára befizetendő kártalanítási hozzájárulást is.

Az adófizetőknek is előnyt jelent a rendszerváltozás, mert a fizetési megengedések kézkezelésekor pontosan értesül arról, mennyit kell egyenesadók és pótdadók címén az államnak fizetnie. A múltban ugyanis az adófizetők csak az alapadók előírása után az adóívől szerzett tudomást arról, hogy a fizetési

meghagyással már kirótt adókon felül mivel tartozik még az államkincstárnak.

Az egyenes állami pótdadó nem adóemelítés. Adóemelési jellege az új pótdadónak egy tételről mégis van, mégpedig a szerzéstől számított öt éven belül eladott ingatlanokon szerzett nyereségek külön jövedelemadójánál. Külön jövedelemadó után eddig ugyanis mindössze 10% hadfelszerelési adó járt, míg most a jövedelemadónál általában érvényes 110% os pótdadó fog kivételre kerülni. Ennek célja nem annyira a kincstár bevételeinek fokozása, mint inkább az, hogy az ingatlanpiacon korlátot szabjon a spekulációnak.

A most megjelent kormányrendelet tehát az igazságosság sérelme nélkül egyszerűsíti adóztatási rendszerünket, a közönség ezért fogadta megértéssel az új intézkedést.

Munkába léptek a zempléni gazdasági előjárók

A földmivelésügyi kormányzat a mezőgazdaság színvonalának emelése érdekében az egész országban gazdasági előjárói tisztviségeket szervezett meg megfelelő díjazás ellenében.

Zemplénvármegyében egyelőre csak a nagyközségekben és a körjegyzőségek székhelyein lépnek munkába a gazdasági előjárók, akiknek tulnyomó részét az aranykaszos és ezüstkalászos gazdák közül válogatták ki.

A vármegyei gazdasági felügyelőség

Kőrössi Dániel vezető felügyelő irányítása mellett 3 napos gazdasági előjárói tanfolyamot rendezett május 3-tól 5-ig a sárospataki téli gazdasági iskolában. A tanfolyam előadói a felügyelők és a szakigazgató voltak. A tanfolyam igen jól sikerült.

A tanfolyam elvégzése után a gazdasági előjárók, akik a községi képviselőtestületeknek is tagjai lesznek és így közvetlenül irányíthatják a községek gazdasági életét, mint a földmive-

lésügyi minisztérium legalacsonyabb szervei, már munkába is léptek a zempléni nagyközségekben és körjegyzőségekben. Munkájuktól nagy eredményeket várnak.

Zrinyi Ilona ünnepély Borsiban

A borsói görög és róm. kat. népiskola Buzsiczky István ig. tanító rendezésével nagysikerű Zrinyi Ilona emlékünnepelet rendezett május 2-án születésének 300 éves évfordulójára. A „Hangya” termét zsufolásig megtöltötte a falu lakossága és az ott állomásozó honvédség.

Az előadáson szavalatok, kuruc nóták, szavalókórus és egy jelenet volt „Beszélgetés Munkács várában” címmel.

A sikerült emlékünnepelet önkéntes adományokból befolyt összeget a Vöröskereszt Egyesület részére elküldték.

Földrengés volt

Délzemplében

Most derült csak ki az országos földrengésjelző intézet megállapítása után, hogy Nagypénteken kisebb arányú földrengés volt Tarcál és Mád községek közelében. A rengés hajnalban kezdődött, majd délelőtt megismétlődött. Sokan nem is vették észre az enyhe moztást és csekély hullámzást; de tényleg földrengés volt, ezt most hivatalosan megállapították.

Fel kell tüntetni az árakat a kirakatokban

A május 28-án életbelépő 60.000—1943. K. K. M. sz. rendelethez magyarázatképpen a következőket állapítjuk meg. A kereskedő és iparos általában kötelező a vételárát feltüntetni, úgy az árusító helyén lévő, mint a kirakatban elhelyezett árukon.

Azok, akik kizárólag továbbeladásra árusítanak, csak az árusító helyükön lévő árukon kötelesek feltüntetni a vételárakat. Nem kell feltüntetni a vételárakat azokon az árukon, amelyeket az iparos általakított, javított vagy egyébként megmunkált. Természetesen csak azok illetére vonatkozik ez, akik a megmunkálást személyesen végezték és nem vonatkozik azokra, akik a megmunkálást más iparosokkal végeztették.

Nem szükséges az árakat feltüntetni azokon a tárgyakon, melyeket az iparos, vagy a kereskedő nem eladás céljából tart az üzletében, vagy kirakatában, hanem csak azért, mert azokra üzletének fenntartásával kapcsolatban szüksége van. Tehát nem kell feltüntetni az árakat pl. a cukrászdák kirakatában lévő vázákön és tálakon és nem eladásra használt dísz tárgyakon stb.

Az iparhatóságok különös figyelemmel fogják ellenőrizni azt, hogy a kereskedők, vagy iparosok ne kerülhessék meg az ár megjelölési kötelezettséget azzal, hogy a kirakat „rendezés alatt” áll, vagy valamely áru „el van adva”. Az eladott kirakati árukon is fel kell tüntetni a vételárát. Ezenkívül a jövőben kirakatrendezés címén csak néhány órára, vagy legfeljebb egy napra lehet az áruk megjelölését mellőzni.

A kirakatban feltüntetett árakhoz semmiféle felárat nem szabad számítani, mert a kirakati ár a teljes vételárát jelenti. A vételárakat egyébként a kirakatban szembetűnő módon kell feltüntetni, úgy hogy azokat nehezség nélkül tényleg el lehessen olvasni.

A harmadik népművészeti Mansz-vásár

A vitéz dr. Fáy Istvánné és zalkodi Baiusz Ernőné által évről-évre rendezett Mansz-vásárok lassan belenőnek Tokaj-hegylája nemes hagyományai közé. Ma már a fővárosban is ugy emlegetik ezeket a vásárokat, mint hegyaljai különlegességeket. Különlegessé teszi őket az, hogy úgy művészi, mint szociális célkitűzéseiket a mai nehéz idők dacára évről-évre szinte százszázalékosan meg tudják valósítani: örököndnek a népművészet tisztaságán és teli keresethez juttatják a falu népét. Amellett ugyanakkor, mondhatni, az egész Felvidék művészi izlésének is iskoláivá válnak, mert amit az ember ezeken a vásárokon lát és ami onnan kerül ki, az mind kifogástalanul izléses és stílusos. Az a kijelentés egy berendezési tárgyról, hogy „az új helyi Mansz-vásáron vettem”, jobban cseng, mint az, hogy pl. „a Corvinban vettem” vagy „a nemzetközi vásáron vettem”, mert az utóbbi helyeken a tömegizlést is kultiválják.

Az ideji, harmadik népművészeti Mansz-vásárunk művészi öntudatosságban és szociális eredményekben az előző kettőt is felülmúlja. A környékbeli közsegeken — Bodrogszerdahely, Csöreg, Bodzásujlak, Céke, Kiszte, Hollóháza, Mészlőka — kívül Kecskemét, Herend, Vásárosnamény, Korond, Csikmadaras is gazdag sátrakkal szerepelt. A szőttesek, kerámiák, háncsmunkák valóságos kincsesháza volt a Vigadó nagyterme. A Mansz-asztal pedig a falvakon csináltatott nagy szőtteseivel, szálánvarrott keresztiszemes munkáival, magyaros asztalkáival és háncsfonatu székeivel, egy-egy régi erdélyi darab bemutatásával, regéczi, teikibányai régi kőedényeivel, kitűnő tokaji borairal pártátrított látványosság-számba ment. A falvaknál történt mintaszerű megrendelések gondosságában és szakszerűségében nyilatkozik meg elsősorban a szakosztály népművészeti kultúrájának öntudatossága (pl. a bártafi, XVII. századbeli törökszekfü-motívumos himzésű oltárterítők transzonálása varrottásra, hogy így a bodrogszerdahelyiek által a borsói Rákóczi-kápolna számára elkészíthető legyen).

A kiállítás, amelynek további jelentőséget az a körülmény ad, hogy a honvédelem ügyét is teljes lélekkel szolgálja, az egész vidék osztatlan érdeklődése mellett május 2-án d. u. 6 órakor dr. Meczer Tibor vármegyei főlevéltáros üdvözlő szavai után dr. Stolpa József belügyminiszteri államtitkár neje nyitotta meg mélyreható buzdításokkal, megkapóan jellemezve a zempléni Mansz-aszszonyok áldozatos munkájának kulturális jelentőségét.

A megjelentek soraiban ott láttuk Fáy István főispánt és nejét, báró Waldbojt Frigyes és nejét Alice kir. hercegnőt leányaikkal Mária és Stefánia bárónőkkel, Kossuth Pál országgyűlési képviselőt, Szász Ferenc ezredes állomásparancsnokot és nejét, gróf Sennyey Lajost és nejét, Füzesséry Sándor ezredes és nejét, Martzy László alezredes arkász-táborparancsnokot és nejét, vitéz Vitányi Dezsdő alezredesét, a vármegyei vitézi szék kapitányát és nejét,

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen drága halottunk temetésén megjelentek, mély bánatunkban részvételükkel felkerestek, ezúton mond halál köszönetet

Özv. Facchini Quirinóné és leánya Gizella.

Betörők a háztetőn

Betörők jártak május 1-én éjszaka a szerencsi Hangya boltban. A betörők felmásztak a háztetőre, kibontották a cserepeket, majd a padlásra behatolva, meglékeltek a menyezetet és a nyitott részen keresztül kötélen ereszkedtek le az útleletre. A pénztárban mindössze 15 P-t találtak, magukkal vitték azonban kárpótlásul egy üveg szilvóriumot. A nyomozás folyik az éjszakai kalandorok után, akik ennyi munkával becsületlen módon is megszerezhették volna a „szákmányt”.

Fazakas Péter rendőrtanácsost és nejét, Zelhoffer János piaristaigazgatót, Lukács Józsefet, a Kazinczy-Kör elnökét és még igen sokakat a város és a vármegye előkelőjei sorából. Este a Városi Étteremben táncol egybekötött vacsora volt. A bruttó jövedelem meghaladja a 8.000 P-t.

Honvédeink fogadtatása a Kisállomáson

Özv. Fejes Ernőné, a Szociális Művész Társulat sátoraljaujhelyi elnöknője lelkes agilitással szervezte meg az új helyi társadalmi egyesületek között a keleti frontról Sátoraljaujhely—Gyártelep állomásra érkező hős katonáink fogadtatását és megfelelő ellátását.

A nemes munkába a Szociális Művészion kívül bekapcsolódott a város valamennyi társadalmi egyesülete, vagy a szörnyű orosz télből hazaérkező alakulatokat segítséggel és utbaigazitásokkal ellássák.

kal ellássák.

A gyártelepi kisállomáson forró teával és egyéb dolgokkal látják el a harctérrel hazaérkező katonákat. Sikertelt egy ideiglenes dohánnyárudát is felállítani az állomáson.

A kisállomási önkéntes társadalmi kirendeltség mindent elkövet, hogy hőseink érezhessék az Otthon szeretetét és háláját, addig is míg az orvosi vizsgálat után szűkebb otthonaikba hazatérhetnek.

Piarista jubileumi ünnepély a Városi Színházban

A piaristák magyarországi leteleplésének 300 éves jubileuma alkalmából a sátoraljaujhelyi piarista gimnázium május 16-án d. e. 11 órakor ünnepi előadást rendez a Városi Színházban.

A változatos műsorból kiemeljük az iskola volt diákjának Szentgyörgyi József apátkanonoknak, szemináriumi rektor-

nak ünnepi beszédét, Zimányi Gyula piarista rendfőnök, felsőházi tag záróbeszédét és Sik Sándor piarista papköltőnek a Rákóczi korban lejártszó szimfoniát: A podolini diákokat. Jegyek 1 pengős és 80 filléres árban előre válthatók a gimnázium igazgatóságánál. (Igazgatói iroda: 20—65.)

Tudnivalók a zempléni tüzelőanyag beszerzéséről

A Budapesti Közlöny május 1. számában megjelent rendelet megállapítja azt, hogy május hó 1-től 1944 május 1-ig milyen mennyiségű tüzelőanyagot szabad felhasználni a lakások és lakóhelyiségek fűtése céljából.

Mennyi fűtőanyagot szerezhetünk be?

A rendelet nagyon érdekesen és teljes megnyugvásra alkalmas módon, pontszámokban állapítja meg, hogy ezen egy év alatt milyen mennyiségű tüzelőanyagot lehet felhasználni az egyeslakásokban.

A pontszám a szobák és a lakók száma szerinti váltakozik. Állandó használatban levő konyha természetesen szintén szobának számít és a lakók számának meghatározásánál a háztartási alkalmazottakat is figyelembe kell venni, hogyha tényleg a lakásban laknak. Abban az esetben, hogyha a lakásban csak egy lakó lakik, tekintet nélkül arra, hogy egy vagy több szobában lakik, a pontszám 200.

Két lakó esetén egy szobára 200, több szobára pedig egységesen 280 pontszám esik.

3 lakó esetén 1 szobára 200, 2 szobára 280, több szobára pedig egységesen 350 pontszám esik.

Négy lakó esetén egy szobára 200,

2 szobára 280, 3 szobára 350, több szobára pedig egységesen 420 pontszám szerezhető be.

Öt, vagy annál több lakó esetén egységesen a következő pontszám szerezhető be: egy szoba 200, 2 szoba, 280, 3 szoba 350, 4 szoba 420 és 5 vagy annál több szoba egységesen 490.

Egy pont értékének a következő mennyiségek felelnek meg: brikett 10 kgr., koks és külföldi szén 8 kgr., salgótarjáni szén 12, egyéb barna szén 15, lignit 20 és tűzifa 17 kgr.

Tehát pl. 2 szoba konyhás (3 szoba) lakásnál 4 lakó mellett egy évre 350 pontegység szerezhető be, tehát kizárólag tűzifa beszerzésénél 60 mázsa tűzifa.

Szabadon álló házak:

20% al több!

A rendelet szerint az orvosok általában ezen mennyiségnél 20 százalékkal többet szerezhetnek be. Ugyancsak 20 százalékkal több tüzelőanyagot szerezhetnek be és használhatnak fel a szabadon álló házak lakói, feltéve, hogy a házban 4 lakásnál több nincsen.

A zempléni lakások túlnyomó része ilyen szabadon álló házakban van, tehát a fenti pontszámokhoz a 20 százalékat hozzá lehet számítani.

A vásárolt tüzelőanyagot a vásárlási könyvbe be kell jegyezni.

Pézsma vadászok a Bodrog partján

Ezer patkányért 35 000 P-t kaptak az élelmes zempléni „pézsmapalók”

Néhány héttel ezelőtt furcsa állatokat fedeztek fel Vajdacska közelében, a Bodrog partján. Kiderült, hogy pézsmapatkányok lepték el a bodrogközi vízpartokat.

Azóta a pézsma vadászat valóságos lázbajjelte a vidéket. Az emberek ásóval, kapával felszerelve vadásznak. A furcsa állatokat ugyanis egyszerűen kiássák rejtekből.

A pézsmapatkány igen szapora, egy rejtekhelyen 6—8 példány is szákmányul esik. A pézsmapatkány tulajdonképpen északamerikai eredetű, 40—50 cm. hosszú állat. Prémje felül barnás, alul valamivel világosabb. A patkányok prémje rendkívül értékes. A vadászok egy patkányért 30—40 pengőt is kapnak.

A pézsmapatkány valószínű Csehországból került Zemplén vármegyébe, úgyhogy egy nagy csehországi tenyésztet példányai kiszabadultak és dél felé vették útjukat.

A Bodrog partján új hazát alapított pézsmapatkányok értékes prémjük mellett rendkívül kártékonyak, mert összegyűjtik a szántóföldek és kertek veteleményeit. A partoldalokban az állatok valóságos labirintust furnak maguknak a föld alatt és a földalatti erődítmény fő alagutja egyenesen a víz alá vezet. Veszély esetén ezen menekülnek a vízbe és a víz alatt észrevétlenül átúsznak a tulsó partra. A zempléni pézsma vadászok ezért legelőször is megkeresik a vízbevezető nyílást, erre sürü fonású dróthálóval erősítenek és így az „erődítmény felgöngyölítése” után fogaágba ejtik az egész pézsma családokat.

Egyes vadászok 8—10 patkányt is fognak naponta, úgyhogy vannak, akik 250 P-t is keresnek naponta. Eddig 1.000 patkányt fogtak össze és így 40.000 P-s haszonra tettek szert a bodrogparton pézsma vadászok. (h. j.)

A Zemplén gyászrovata

Dr. Schmoczer Nárdorné 51 éves korában hosszas szenvedés után Sátoraljaujhelyben április 30-án elhunyt. Temetése nagy részvétel mellett május 2-án, vasárnap délután ment végbe a róm. kat. egyház szertartása szerint.

Facchini Quirino 71 éves róm. kat. vízvezeték-szerelő hosszas szenvedés után Sátoraljaujhelyben május 2-án elhunyt. Temetése május 4-én délután 5 órakor volt nagy részvétel mellett a Fejes István utcai halottas házból.

Szilvási József 62 éves korában május 4-én Sátoraljaujhelyben elhunyt. Temetése a gör. kat. egyház szertartása szerint május 6-án volt.

Özv. Hradil Ágostonné 82 éves korában május 7-én elhunyt Sátoraljaujhelyben. Temetése holnap, 9-én lesz.

Halálos akasztási próba

Megdöbbentő gyermekszerencsétlenség történt május 4-én Nagykövésden. Szerdi József ottani lakos 15 éves Ferenc fiát otthon hagyta, hogy vigyázzon a portára és etesse meg a jóságot. Este, amikor hazajött, fiát a padláson találta egy zsinagreg felakasztva. Kiderült, hogy a gyermek — aki különben kitűnő előmeneteli tanuló volt és azonkívül is állandóan olvasott és képezte magát, — a padláson ki akarta próbálni, hogy mit is érez egy olyan ember, akit felakasztanak.

Egy szalmacsomóról tette a nyakába a zsinagreg, azon azonban megcsuszott a lába, a rántástól elkábult és függve maradt. Mire rátaláltak már halott volt.

TÖRVÉNYHÁZBÓL

Még egy korábbi téli országos vásáron történt, hogy Schiffer Izidor sátoraljaujhelyi lakos, volt marhakereskedő eladásra kínál egy fiatal tehénét a borjával együtt. A tehénre Fekete Béla újhelyi hentes és mészáros mester kezdett alkudni és hajlandónak is mutatkozott a vásárra, ha a borju valóban a tehénre. Schiffer ezt égre-földre erősítette, mire Fekete meg is vette a tehénét borjostól. Később derült az ki, hogy Schiffer öt becsapta, mert a tehén meddő, sohasem volt borja és nem is lesz, a vásáron vele együtt eladott borjut Schiffer csak úgy alácsapta. Az ügy a törvényszék elé került és a bíróság büntetőtanácsa dr. Tóth László elnöklésével kedden hozta meg ítéletét, amely szerint Schiffer Izidort csalás vétsége miatt jogerősen 80 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Tóth András és Tóth Gyula királyhelmei cigányok Kisgéres, Bodrogszent-es és Kisujlak községekben álkulccsal több gazda lakásába betörték és onnan közel 700 P. készpénzt, háztartási és gazdasági eszközöket loptak el. Dr. Szauberer Andor egyebíró jogerősen 7-7 havi börtönrre ítélte őket, pedig azt hangoztatták a bíróság előtt, hogy „olyan ártatlanok vagyunk Naccságos Bíró Ur, mint a ma született bárány.”

A királyi ítélőtábla Hódos Lajos szerencsi gazda büntetését, aki annakidején dr. Szász Miklós szerencsi ügyvédet megölte, 15 évről 12 évi fegyházra szálítottotta le.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kissjóska üzeni Nagyjóska nevű ismeretlen kedves Levelező Tagunknak, hogy őszintén szólva, nem mer a levélben említett maharohabai stílusú, kenyeret májszóla, félig ondolált, nem köszönő, modortalan kereskedő hölgy ellen írni, mert ez a leírás nagyon hasonlít arra a hölgyre, akinek a szelet csapdossa. Szörnyű gyanu él szívében, hogy talán Nagyjóska is érdekelt? Ezért kér sürögősen közlelbbi névmegjelölést. Szigorú diszkreáció biztosítva.

Nagyjóska üzeni a szerkesztő, hogy próbáljon görbe tükröt írni. Hátha kiszorítja Kissjóska-t a nemes versenyben, mert a mája alkalmassá tenné erre.

MI U

Má

Tavaszi új
A szívemben a
Élni szerelmes
Forrón szerelm

Most minden
Szárnyra kél
Vágy kocsiján
Új májusi lob

Tavaszi titkos,
Színes mámor
Virágzó orgona
Méggy a vágy

Szerencs

Az elsőtétitét
9 órától reggel

— Kiténtet

Ó Főméltósága a
Rezső tsz. zászló
tanusított vitéz n
Érdemrend lovag
a kardokkal ado

— Kinevezés
Esztergomi László
jeles játékosát vá
kornokká kineve
Sátoraljaujhely v

— Kinevezés
miniszter Noha
szakvizsgázott e
kinevezte.

— Pályázat
ellátásügyi minis
helyben székelt
lőségél belkötés
gíhez és felső is
hirdet pályázatot
dennap a hivatal
aljujhelyi m. k.
áljajólson. (Pető

— A Vöröské
támogatása.
53.02 P, dr. A.
48.74 P és And
összeget — min
1-ig járó Vörö
ápolónói fizetést
celjaira a fiókgy
befizették. Az el
szönetet mond a

— A Mansz
tőnége ezuton
netét fejezi ki a
aljai Mezőgazdas
delmi Rt. sárosp
kely Sándor és
ujhelyi szesznak
hoda Andor cuk
helyi Tokajhegye
és a Magyar Kö
zete sátoraljaujhe
értékes adomány
zárjáltak vásáru
gilettek célkítizé
a hadiárvak seg
Gézáné Várhelyi
kör elnöke.

— Halálos
lengyárban máju
baleset érte Illés
gyári munkást. A
közben a gyári
csavarta fel a gé
toraljaujhelyi Er
lították, de utk
meghalt.

— Felvétel
Az alerdész szak
június 1-ig lehet
benyújtani. Ilyen
Esztergomban és
nak 17—24 éves
tonai altisztek 28
vagy kettő közép
szeli gyakorlat
részletes feltétele
1355/1943. kb. s

Köszö

Mindazoknak
drága halottun
jelentek, mély
vétükkel felker
halás köszönet

SPORT

Máv-Sac—Szatmárnémeti Vasutas 5:2 (2:2). NB. III. osztályú bajnoki. Sátoraljauhely. Vezető: Zsiday. Az első negyedórán nagyszerű játékban ugylát-szik, hogy a Máv-Sac lelpi ellenfelét, amelyből különösen a kapus és a csatársor játéka tűnt ki. A féldő végén azonban a szatmári vasutasok 5 perc alatt kiegyenlítetnek. A II. féldőben megint az ujhelyi csapat veszi át az irányítást és leszorítja ellenfelét a kapujához, úgy, hogy csak egy-két támadással tudja Szatmár veszélyeztetni az ujhelyiek kapuját. Két szatmári játékost sportszerűtlen magatartás (feleselés és köpködés) miatt kiállítottak. Zsiday játkvezető nagyszerűen vezette le a mérkőzést. Siposs és Kustán határjelzők jól segédkeztek a játéktekőnek. A Máv-Sac góljait Sebő, Wéber (aki 25 méterről győnyörü gólt rugott), Mester, Csabai és Szolnoki rugták. Jók voltak a góllövőkön kívül Ujji, Tiszolci I. és Goffa.

Máv Sac II.—Szerenci CCSE I. 2:2 (1:0). Élasz I. osztályú bajnoki. Vezető: Siposs. Sátoraljauhely. A Máv-Sac II. rengeteg gólhelyzetet hagyott ki.

Az elmúlt vasárnap mérlege. Munkácsi LSE—Nagybányai JSE 6:0 (2:0). A gólarány tulzott. — Nyiregyházi VSC Szatmári SE 2:2 (1:0). A helyi szatmári csapat végig 9 emberrel játszott. — Nagyszöllősi SE—Beregszászi FTC 3:1 (1:1). A Nagyszöllős otthonában győzött. — Aknaszlatinai BTE—Nagybányai Petrozsény SE 3:2 (3:1). Aknaszlatinán majdnem meglepetés. — Csapi SE—Szatmári Törékvás 1:1 (1:0). A kiesési derby döntetlenül végződött. — Királyházi Máv—Püspökkladányi Máv 1:1 (1:1). Nagyszerű védelmek. Tehetetlen csatársorok.

Mit hoz a holnap? Szatmári Vasutas—Aknaszlatinai BTE (1:8). A Máv-Sac mult vasárnap ellenfele erősen tartalékosan lesz kénytelen felállni. Az aknaszlatinának könnyű mérkőzésnek ígérkezik. — Beregszászi FTC—Máv-Sac (2:5). A Máv-Sac nak idegenben is feltétlenül győzni kell, ha harmadik helyét meg akarja tartani és remélljük győzni is fog. — Nagybányai Józserencsét SE—Nagyszöllősi SE (2:1). A nagyszöllősnek a kiesés szempontjából fontos mérkőzés, de idegenben nehezen fog győzni. — Püspökkladányi Máv—Munkácsi Levente (1:1). Püspökkladány-nak ősszel Munkácson sikerült pontot rabolni a bajnokjelöltől, vajjon most saját pályáján sikerül-e? — Csapi SE—Királyházi Máv (3:5). A kiesés ellen küzd mindkét csapat. Csap győzelmét jósoljuk. — Nyiregyházi Vasutas—Szatmári Törékvás (4:2). Nyiregyházi győzelmét ígér a papírforma. — Nagybányai Petrozsény SE—Szatmári SE (1:2). A középcsoportban való maradást jelenti mindkét csapatnak a győzelem. Kemény mérkőzés lesz. (A zárójelben lévő számok, az őszi eredmények. Az előlállók a pályaválasztók.

Az NB. III. osztály felsőtiszai csoport állása:

1. Munkácsi LSE	20	78:24	34
2. Aknaszlatina	20	66:23	34
3. Máv-Sac	20	55:34	29
4. NyVSC	20	35:30	27
5. Szatmári SE	20	46:32	25
6. Nagybányai JSE	20	46:27	24
7. Püspökkladány	20	35:36	20
8. Nagybányai PSE	20	36:38	17
9. Királyháza	20	38:51	14
10. Szatmári VSE	20	32:49	12
11. Szatmári Törékv.	20	29:58	12
12. Beregszász	20	35:89	12
13. Nagyszöllősi SE	20	34:67	11
14. Csapi SE	20	37:68	10

Aknaszlatinának romlott a gólaránya. A kiesők egymástól vettek el pontot, így a helyzet ismét tömörült.

Az ÉLASZ I. osztályában ez a helyzet:

1. Miskolci MOVE	12	29:22	18
2. Miskolci VSC II.	14	48:25	18
3. DIMÁVAG II.	12	51:26	14
4. Percési TK II.	11	20:20	13
5. Sajószentpéter	12	24:41	11
6. Kassai VSC II.	11	30:26	10
7. Szerenci CCSE	13	20:32	10
8. Máv-Sac II.	13	25:36	8
9. Egri MESE II.	10	13:37	6

Zemplénmegye gazdaközönsége 1800 vágómarhát szolgáltat be

Ismeretes, hogy a kormány fontos közzgazdasági és közellátási érdekből nagyobb mennyiségű vágómarha igénybevéletét rendelte el. A vágómarhákért természetesen a megállapított hatóságí árákat fizetik.

Az országos igénybevétele keretében Zemplénvármegye közönsége ezernyolcszáz darab vágómarhát köteles leszállítani **junius 30** ig a vármegyei gazdasági felügyelőség irányítása szerint a Magyar Állat és Állati Termékek Értékesítő Szövetkezetének Budapest, V., Aulich-u. 8. Ezen mennyiségen felül a vármegye alispánja a honvédség zempléni alakulatai részére is igénybe vehet a szükség szerint vágómarhát.

A vármegyében igen szociális és gyakorlati módon oldották meg a beszoállítás kérdését.

A vármegye alispánja ugyanis a ha-

tóságí árért beszoállítandó vágómarhákat az állatlétszám és a lakosság vagyoni helyzetének arányában osztotta szét az egyes községek között. Egy község keretén belül pedig a község gazdái közül 10—20 gazdából álló csoportokat alakítottak és ezen csoportok között arányosan osztották el a beszoállításí kötelezettséget. A gazdacsoportokat egy-egy községben a gazdák teherbírása szerint úgy állapították meg, hogy egy-egy csoportba lehetőleg az egyforma állatlétszámmal rendelkező gazdák kerüljenek. Ennek megfelelően a tehetősebb gazdákól álló csoportokra természetesen nagyobb számú állat beszoállítását vetették ki és egy-két tehénnel rendelkező állattartókat csak kisebb számú vágóállat beszoállítására kötelezték.

Ezzel az eljárással sikerült az esetleges igazságtalanságokat kiküszöbölöni.

Országos bajnokságot nyertek a pataki diákok

Budapesten szombaton zajlott le a KISOK országos vívőversenye, melyen az ország legjobb középiskolás vívőcsapatai indultak.

A versenyen váratlanul nagy eredményeket értek el a sárospataki diákok, akik a tör csapatversenyben hihetetlen izgalmas és magas színvonalú versenyben győrték le a döntőben a kiskvárdaiakat.

Végeredményben Magyarország 1943.

évi országos diák tör csapat bajnoka a sárospataki ref. gimnázium lett.

A kard csapatversenyben is kiválóan szerepeltek a pataki diákok, mert az országos bajnok hódmezővásárhelyi gimnázium mögött a második helyen végeztek és így kardcsapatban is az ország második legjobb együttesének bizonyultak.

Az egyéni kardverseny döntőjében Tarr pataki diák, aki közben megsebesült, 6 ik helyen végzett.

Marhavész zárlat Délzemplében

Taktaharkány községben május 4 én a marhaállományban 2 állaton ragályos száj- és körömfájást állapítottak meg. A vármegye alispánja ezért a th. főállatorvos javaslatára Taktaharkány, Tiszaluc, Hernádnémeti, Gesztely, Megyaszó, Legyesbénye, Bekecs, Szerenci és Taktaszada községeket **vészterületnek** nyilvánította, ami annyit jelent, hogy vásárokat nem szabad tartani és az állatforgalom **kivétel**es engedélyhez van kötve.

Ugyancsak **vészterületté** lett nyilvánítva Köröm, Sajóhidvég és Berzék község is, mert a szomszédos Borsod megyében is járványos esetek állapítottak meg.

A hatóságok mindent megtettek a betegség erőlyes elfojtására és mihelyt a körülmények lehetővé teszik, a vesztégár tekintetében enyhítéseket fognak eszközölni.

Egy jókarban levő ház gyümölcsösével eladó Sátoraljauhelyben, Battyányi-utca 27. szám alatt.

A sátoraljauhelyi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságától.

Tk. 2040/1943. szám.

Felhívás.

Sárospataki Takarékpénztár és Forgalmi Bank Rt. sárospataki bej. cég végrehajtatójának özv. Mester Dezsőné azelőtt Mester Istvánné Oláh Margit végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság megállapítja, hogy a sátoraljauhelyi 1304 számú telekkönyvi betétben A I 1, 2, sorsszám 3373 és 3374 hrszám alatt felvett B 2, 7, sorsszám szerint Mester Istvánné Oláh Margit illetve özv. Mester Dezsőné Oláh Margit nevéen álló házra és szőlőre a B I és 13 sorsszám alatt özv. Hedrik Józsefné Molnár Mária, özv. Mester Istvánné Oláh Margit javára bekebelezett haszonélvezeti jog sérelme nélkül dr. Mester István honvédelmi miniszteri titkár budapesti lakos a 4000—1938 B. M. számú rendelet 27. §-a alapján 2000 pengő azaz Kettőezer pengőben vételi ajánlatot tett s ennek megfelelő összegben a bánatpénzt bírói létbe helyezte.

A telekkönyvi hatóság fentiek folytán a 14000/1933 M. E. számú rendelet 19. §-a illetve a 4000/1938 M. B. számú rendelet 27. §-ának 4. bekezdése alapján elrendeli az érdekeltek meghallgatását és annak foganatosítására 1943. évi május hó 22. (Huszonkettő) napjának 9 (Kilenc) óráját hivatalos he-

lyiségébe (Kazinczy u. 35. fsz 20. ajtó) kiüzi és felhívja az ingatlan tulajdonosát és a jelzálogos hitelezőket, hogy a végzés kézhezvételétől számított 15 nap alatt a vételi ajánlatra észrevételeket tehetnek.

Egyben a telekkönyvi hatóság felhívja az érdekelteket arra is, hogy a vételi ajánlatot legalább egy százalékkal meghaladó újabb vételi ajánlatot az ígért ár 10%-ának bánatpénzül való bírói létbe helyezése mellett a tárgyalás előtti nap déli 12 óráig bárki tehet.

Sátoraljauhely, 1943. április 13.

Dr. Kulcsár Gyula s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl: **Bíróné** s. hiv. tisztviselő.

80. Jótékonycélu m. kir. államsorsjáték
Főnyeremény:
40.000 aranypengő
29.360 nyeremény
420 000 pengő értékben
Nyeremények:
20.000 ar. P. 10.000 ar. P.
2x5.000 ar. P. 4x2.500 ar. P.
6x2.000 ar. P. 33x1.000 ar. P.
és még számos nagyobb és kisebb nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki.
Huzás június 8-án.
Sorsjegy árak:
Egész: ar. P. 3.—, fél: ar. P. 1.50
Kapható minden osztálysorsjegy főlárusítóknál, valamint az összes dohánytőzsdeknél.

GÖRBE TÜKÖR

A legújabb korlátozás

Főszerkesztőnk ma kiadta új rendelkezését, hogy helyszűke miatt csak szűgnyitásban szabad írnom. Nekem 35 sort engedélyezett.

Mit lehet 35 sorban megírni?

Eltekintve attól, hogy az egész lapban egyedül az én görbe tükröm ér valamit, tehát éppen a „komoly” rész kellene inkább korlátozni, mondom — mindent meg lehet írni.

Például az

Ember tragédiáját

A VIII. szinben Éva, a nej, mondja Adámnak, aki itt Kepler és ilyenformán Janos.

— János nekem szükségem volna pénzre...

Ez az ember tragédiája, mert azóta is ezt hallja minden férj.

Toldi trilógiája

Ha Arany János lapunk munkatársa volna, bizonyára csak ennyit írhatna az egész Toldiról.

Toldi Miklós karakán legény volt, Szerelmes lett, Megöregedett és meghött.

Vagy a bőszevu Jókai. Na majd adna a főszerkesztő ur, csak beállítana az Aranyemberrel. A regény — némi huzások után — ekként jelenne meg:

Esküvő

Timár Mihály Hombár bizományos és Noémi házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Vége. Alászozája Főszerkesztő Ur! 35 sor. Tessék utána számolni.

(Kissjóska)

Meghívó.

A Tokajhegyaljai Gyümölcskonzervgyár Részvénytársaság Tolcsva t. részvényesei az 1943. évi május hó 30 án d. e. 11 órakor Tolcsván a Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság helyiségében megtartandó XVIII. évi rendes közgyűlésre tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv-hitelesítők megválasztása.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése, az 1942 évi zárszámadás és az ezzel kapcsolatos javaslat előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozat.
3. Igazgatósági tagoknak 3 évre való megválasztása.
4. Esetleges indítványok.

Tolcsva, 1943. évi április 21-én.

Az Igazgatóság

Kivonat az alapszabályokból:
9. §. A közgyűlésen mint részvényes csak az vehet részt, ki részvényeit a folyószámlákkal együtt a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a részvénytársaság pénztáránál, vagy a Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvénytársaság tolcsvai, vagy a Borsodmiskolci Hitelbank Részvénytársaság miskolci cégnél, vagy az igazgatóság által később megjelölt más helyen létbe helyezte.

11. § Minden részvény egy szavazatra jogosít.

Mérleg-számla

1942. december 31-én

Vagyon: Pénztárkészlet 1320.07 P., Gyártelek és épületek 24185.96 P., Gyári berendezések és felszerelések 72878.59 P., Adósok 5243.73 P., Árukészlet 1446.60 P., Összesen 105074.95 Pengő.

Teher: Alaptőke 56000.— P., Tőketartalék 240.— P., Hitelezők 46033.17 p., Nyereség 2801.78 P., Összesen 105074.95 pengő.

Veszteség nyereség számla 1942. december 31-én

Veszteség. Veszteség áthozat az 1941 évről 5156.86 P., Kifizetett kamatok 2755.60 P., Üzemi költségek 8465.64 P., Adók és illetékek 4900.— P., Beruházási hozzájárulás 904.60 P., Nyereség 2801.78 P. Összesen 24984.48 pengő.

Nyereség. Bérstírtési díjak 24984.48 pengő.

Tolcsva, 1942 december 31.

Az Igazgatóság

Megvizsgálta és helyesnek találta:

3240 A Felügyelő-Bizottság

Megjelenik szö...
Előfizet...
Egy évre...
Fél évre...
Negyed évre...
Kéziratokat ne...
Felelős...
Dr. BOGYA

A háromszáz pi

Az 1942/43-as a magyar Kegypiaristáknak is.

Háromszáz éves vemberi szűrke kicsike iskolájuk torukat Magyarországn Kalazanti Szták. Podolin az ször látott magy csak magyarorszá

Hogy mily ha gyarsággal a re téka épp a vasá darab, történelm tával: az osztrák Rákóczi már ez tegetik, segítik a szabadság kivív évek elején aztá magyarrá válik Ekkor telepedne szabadult magy Dunántul: 1701 alapítások korá.

Az ujhelyi kó ház is ekkor, 1 ben jót át Ujhely magyar Szent K országai Krajová rény Királyijába ottani magyarsá kivüli mozgékony gyors felismerés világo első keres pitűk Szencen sok, árvaházak, sikelnéma-intéze ma is elterjedt éyleteket gondolá tén piaristák m Trautwein János és a magyar n török a magyarr

Nem csoda, m tyamagyar” egyé addó, mint a nancics Andrá, a nics „Etelka” magyar történel megmozdulást í irodalom ml.

Ki tudná azt r része volt a r Széchenyi, Koss ben: mind a há rassy Gyula, T piaristák nevelé Ady, Katona Jő a kisebbeket: E Verseglyt, Virág Rákosi Viktort, stb. ne is említsd ahogy a lángel a vitéz őbester: ros Lázár, Baro atyáktól tanultá eszményekért é

Az 1918-as őss nevelte a rend kola maradt meg érezte Trianont iskolák legnagyobb egy-kettő folyta liósiességgel. 1 lozsvári, máram rolyi ház. Ma szakított ház va egy, a temesvár

A háromszázé hajtása az ujo iskola, melynek helyi ház küldte lyében.

Ez a magyar a multat, hogy e a jövőnek talán kájához. A vas Színházbeli ünnelelközben e Mindenható áic munkájára!